

Porin seudun liikenneturvallisuu suunnitelma 2025

Liikenneturvallisuu styön, -kasvatuksen ja viestinnän toimintaohjelma

Liikenneturvallisuustyön merkitys

Porin seudun liikenneturvallisuussuunnitelmassa 2025 on laadittu Harjavallan, Huittisten, Kokemäen, Merikarvian, Nakkilan, Pomarkun, Porin ja Ulvilan liikenneympäristön toimenpideohjelmien lisäksi tämä yhteinen liikenneturvallisuustyön, -kasvatuksen ja viestinnän toimintaohjelma.

Liikenneturvallisuus on yhteinen asia, jota edistetään yhteiskunnan eri tasoilla. Liikenneturvallisuustyötä ohjaa nollavisio, jonka mukaisesti kenenkään ei tarvitsisi kuolla tai loukkaantua vakavasti liikenteessä vuoteen 2050 mennessä. Liikenneturvallisuuden edistämisessä on keskeistä liikenneympäristön parantamisen lisäksi **ihmisten asenteisiin vaikuttaminen** läpi elämän.

Väkilukuun suhteutettuna Porin seudulla tapahtuu lähes kaksi kertaa enemmän henkilövahinkoon johtavia liikenneonnettomuuksia verrattuna koko maahan. Jokainen ennaltaehkäisty liikenneonnettomuus vähentää inhimillistä kärsimystä sekä onnettomuuksista johtuvia kustannuksia. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kuntien perustehtävä.

Satakunnassa tehtävää liikenneturvallisuustyötä ohjaa **Varsinais-Suomen ELY-keskuksen liikenneturvallisuussuunnitelma vuosille 2024–2030**. Sen mukaisesti jokainen liikenteessä oleva henkilö voi vaikuttaa omaan ja muiden turvallisuuteen. Tienkäyttäjän vastuu sisältää muun muassa liikennesääntöjen tuntemisen ja noudattamisen, turvallisen nopeuden valitsemisen, ajoneuvon kunnossapidon, omasta

ajokunnosta huolehtimisen, huolellisuuden ja tarkkaavaisuuden säilyttämisen sekä muiden tienkäyttäjien huomioimisen.

Valtakunnallinen liikenneturvallisuusstrategia 2022–2026 korostaa kuntien merkitystä strategian tavoitteiden saavuttamisessa. Taitojen ja osaamisen ylläpitäminen on tärkeää kaikissa ikäryhmissä. Elinikäisen liikennekasvatuksen tuleekin olla pitkäjänteistä ja jatkuvaa.

Liikenneonnettomuuksien syntymisen taustalla ovat valtakunnallisen strategian mukaan usein myös asenteet, jotka voivat vaikuttaa yksilön käyttäytymiseen enemmän kuin tieto. Ihmisten asenteet muodostuvat usein jo lapsuudessa tai nuoruudessa muun muassa havaintojen, kokemusten sekä muiden ihmisten esimerkin perusteella. On kuitenkin hyvä tunnistaa, että asenteet eivät välttämättä ole pysyviä, ja niihin kannattaa pyrkiä vaikuttamaan turvallisuusviestinnän keinoin koko ihmisen eliniän ajan.

Uusien ilmiöiden kohdalla on tärkeää, että asenteet ja turvallisuuskulttuuri muodostuvat turvallisiksi alusta lähtien. Toisaalta on tärkeää vaikuttaa asenteisiin myös silloin, kun ihminen aloittaa itselleen uudenlaisen toiminnan, kuten pyöräilyn.

Valtaosa tienkäyttäjistä pyrkii toiminnassaan liikennesääntöjen edellyttämään turvalliseen tapaan liikkua. Valtakunnallinen strategia edellyttää myös tämän toiminnan tukemista ja vahvistamista.

Liikenneturvallisuustyö Porin seudun kunnissa

Liikenneturvallisuussuunnitelman päivitystyössä kuntien henkilöstölle tehdyssä kyselyssä suunnitelmalta toivottiin konkreettisia työkaluja ja suuntaviivoja liikennekasvatuksen tueksi. Yhdeksi keinoksi seudun liikenneturvallisuuden parantamiseen mainittiin mm. liikenneturvallisuusasioista tiedottamisen. Liikennekasvatuksen ja -viestinnän toimenpideohjelma pyrkii vastaamaan näihin toiveisiin.

Osalle kunnan toimialoista on tässä toimenpideohjelmassa laadittu **vuosikellot**, jotka sisältävät ideoita laajasti useamman vuoden ajalle. Tarkoituksena ei ole, että kaikki toteutettaisiin yhden vuoden aikana, koska muutokset asenteissa ja toimintatavoissa eivät tapahdu hetkessä. Liikenneturvallisuuden edistämistyön tulee olla pitkäjänteistä ja jatkuvaa. Toimintaohjelmassa ja vuosikelloissa on hyödynnetty Liikenneturvan valmiita materiaaleja eri kohderyhmille.

Satakunnassa liikenneturvallisuustyön alueellisesta koordinoinnista ja seurannasta vastaa Varsinais-Suomen ja Satakunnan liikenneturvallisuustyön ohjausryhmä. Kuntien liikenneturvallisuustyön nykytilaa ja kehittämistarpeita seurataan **Viiden tähden liikenneturvallinen kunta -arvioinnilla**. Toimintamallin avulla on tarkoitus antaa keinoja ja kannustaa kuntia tekemään aktiivista liikenneturvallisuustyötä ja saavuttamaan viiden tähden liikenneturvallisuusstatus. Arviointikyselyn vastaukset pisteytetään 1–5 tähdellä. Jatkossa arviointi on tarkoitus toteuttaa kuntien valtuustokauden päätteeksi.

Paikallista liikenneturvallisuustyötä suunnitellaan Porin seudun kuntien liikenneturvallisuustyöryhmissä. Ryhmissä on tärkeää olla mukana eri toimialojen edustus, jotta asukkaiden liikenneturvallisuutta voidaan jatkossakin parantaa poikkihallinnollisesti, yhteistyössä ja tietoa eri toimijoiden välillä jakaen.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen liikenneturvallisuussuunnitelma asettaa tavoitteeksi kuntien liikenneturvallisuustyöryhmille mm. varmistaa hyvinvointialueen (sote), vanhus- ja vammaisneuvoston sekä kunnan hyvinvointityön edustus ryhmissä, parantaa työryhmien osallistumisaktiivisuutta, järjestää vuosittain seudullinen kuntien liikenneturvallisuustyöryhmien yhteiskokous, kehittää kuntalaisille suunnattua liikenneturvallisuusviestintää, tehostaa kunnan omaan henkilöstöön kohdistuvaa toimintaa sekä kytkeä kuntien päätöksentekijöitä nykyistä vahvemmin liikenneturvallisuustyöhön. Koko toimenpideohjelma vuosille 2024–2030 löytyy suunnitelmasta.

Lähteet:

Liikenneturvallisuusstrategia 2022–2026 (Liikenne- ja viestintäministeriön julkaisuja 2022:3), linkki: <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163951>

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen liikenneturvallisuussuunnitelma vuosille 2024–2030 (ELY-keskuksen raportteja 12 | 2023), linkki: <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-398-203-1>

Liikenneturvallisuustyön toimintaohjelma teemoittain

Kunnan oman henkilöstön liikenneturvallisuustaidot ja -tiedot

Kunnalla on paljon mahdollisuuksia edistää oman henkilöstön liikenneturvallisuustaitoja ja -tietoa. Lue lisää s. 5 ja 6.

Kunnan viestintä

Kunta voi käyttää ulkoisia ja sisäisiä viestintäkanaviaan edistääkseen liikenneturvallisuutta monin tavoin. Lue lisää s. 7 ja 8.

Varhaiskasvatus ja esiopetus

Lapset ovat liikenteessä lähtökohtaisesti aina arvaamattomia ja haavoittuvia, ja tarvitsevat ohjausta turvalliseen liikkumiseen. Lue lisää s. 9–11.

Perusopetus

Opettajat ja koulun muu henkilökunta ovat monesti parhaita liikennekasvattajia, koska he tuntevat oppilaansa ja ympäristön, jossa nämä liikkuvat. Lue lisää s. 12–14.

Nuoret toisen asteen oppilaitoksissa ja nuorisopalveluissa

Ikäryhmittäin tarkasteltuna nuorille sattuu suhteellisesti eniten henkilövahinkoja liikenteessä. Lue lisää s. 15–17.

Hyvinvointi-, vapaa-aika- ja liikuntapalvelut

Liikenneturvallisuuden edistäminen on osa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä kunnissa. Lue lisää s. 18–19.

Henkilöstöhallinto ja työsuojelu

Liikenneturvallisuus osaksi työturvallisuutta

Kunnat ovat merkittäviä työnantajia, ja tuottavat siksi paljon kodin ja työpaikan välisiä työmatkoja. Tietoja työmatkatapaturmista voidaan seurata työntekijöiden tapaturmavakuutusten tilastoista. Määrällisesti eniten työmatkoilla tapahtuu tyypillisesti kaatumisia ja liukastumisia jalan tai pyörällä liikuttaessa.

Osalla kunnan työntekijöistä liikkuminen liikenteessä kuuluu myös määrättyihin työtehtäviin keliolosuhteista riippumatta. Liikenneturvallisuus on keskeinen osa työturvallisuutta, ja on tärkeää sisällyttää se osaksi työturvallisuuskulttuuria. Monet jo käytössä olevat työpaikatapaturmien ehkäisykeinot kannattaa ulottaa myös työmatkatapaturmien ehkäisyyn.

Alueen liikenneonnettomuuksista 53 % tapahtuu henkilöauton kuljettajille tai matkustajille ja 20 % polkupyöräilijöille. Porin seudulla 40 % liikenneonnettomuuksissa kuolleista ja loukkaantuneista on työikäisiä, 25–64-vuotiaita¹. Pinttyneistä liikkumis- ja ajotavoista on vaikea oppia pois ja kannustaminen muutokseen vie pitkän aikaa. Työnantajilla on kuitenkin hyvä mahdollisuus vaikuttaa juuri työikäisiin. Liikenneonnettomuuksien seuraukset voivat olla vakavia ja toipuminen voi kestää pidempään kuin työpaikalla tapahtuvissa tapaturmissa. Liikenneonnettomuuksien vähentäminen on inhimillisesti tärkeää, mutta työnantajalle myös taloudellisesti kannattavampaa kuin työpanoksen mahdollinen pitkäaikainen menetys ja sen korvausjärjestelyt.

Työntekijöiden liikenneturvallisuutta voidaan edistää kiinnittämällä huomiota esimerkiksi yksittäisten ajomatkojen vähentämiseen, ajomatkojen tarpeellisuuteen ja etäpalvelujen hyödyntämiseen mahdollisuuksien mukaan, keliolosuhteisiin, kuljettajan omaan ajokuntoon ja väsymykseen, työntekijöiden terveydentilaan ja sen vaikutuksiin liikenteeseen, muiden asioiden hoitamiseen ajon aikana (puhelut,

etäkokoukset, sähköpostit jne.), riittävään ajoaikaan eri olosuhteissa, liikennesääntöjen noudattamiseen kaikissa tilanteissa, ajoneuvojen kuntoon ja asianmukaisten turvavarusteiden käyttöön eri kulkutavoilla.

Lisätietoa Liikenneturvan sivuilta:

- Tietoa työmatkaliikenteestä [liikenneturva.fi/tyomatkaliikenne](https://www.liikenneturva.fi/tyomatkaliikenne).
- Valmiita työkaluja liikenneturvallisuuden edistämiseen [liikenneturva.fi/liikenteessa/tyomatkaliikenteen-tyokalut](https://www.liikenneturva.fi/liikenteessa/tyomatkaliikenteen-tyokalut).
- Maksuton uutiskirje on suunnattu ensisijaisesti työpaikan turvallisuudesta ja työsuojelusta vastuussa oleville, mutta se soveltuu kenelle tahansa työssäkäyvälle: <https://www.liikenneturva.fi/tyomatkaliikenteen-uutiskirje/>.

Kestävän liikkumisen edistäminen

Henkilöstöä kannattaa tukea omasta työkyvystään huolehtimisessa. Kun työpaikalla kannustetaan liikkumaan, on yksilöllä matalampi kynnys tarttua tilaisuuteen.

Työmatkaliikkumisen edistämisen kustannuksia voi verrata liikkumattomuudesta aiheutuviin kustannuksiin, joiden arvioidaan olevan Suomessa yli 3 miljardia euroa vuosittain. Liikkumattomuus lisää työntekijöiden riskiä sairastua useisiin kansansairauksiin, kuten tyypin 2 diabetekseen ja sydän- ja verisuonisairauksiin². Työmatkoissa onkin hyvä kannustaa huomioimaan liikenneturvallisuuden lisäksi myös terveys- ja ympäristötekijät ja ylläpitää samalla kunnan työnantajavetoa.

Lisätietoa esim. liikkuvatyoelama.fi/tyonantajalle sekä ukkinstituutti.fi/liikkuminen/liikkumisen-ymparistot/tyomatkaliikunta.

¹ Liikenneonnettomuuksissa Porin seudulla kuolleet ja loukkaantuneet vuosina 2019–2023. Lähde: Tilastokeskus/poliisi.

² <https://ukkinstituutti.fi/liikkuminen/liikkumattomuuden-kustannukset/liikkumattomuuden-kustannukset-suomessa/>

Henkilöstöhallinto ja työsuojelu

Tiedotus: Turvallinen liikkuminen talvella

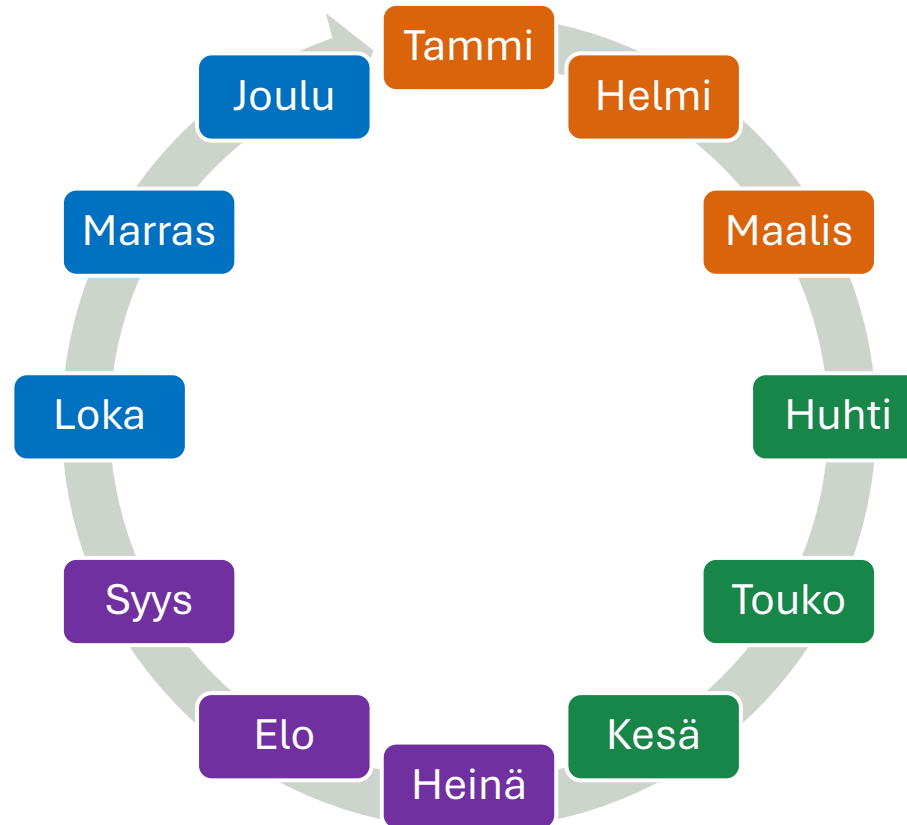
- Heijastinpäivä 1.10. Kunnan oman ilmeen mukaiset heijastimet jakoon?
- [Talvirenkaiden](#) käyttö
- Liukastumisen torjunta: [Pysy pystyssä -kampanja](#)

Liikkujan viikko ja Auton vapaapäivä

- Viikko kannustaa pohtimaan arkisia liikkumisvalintoja.
- Viisas liikkuminen: kävely, pyöräily, joukkoliikenne ja fiksumpi autoilu.
- Viikon päättää maailmanlaajuinen Auton vapaapäivä.
- Lisätietoja Liikkujan viikon [sivustolta](#).

Liukastumisten torjunta

- Jaetaan liukuesteitä
- Erityishuomio piha-alueen hiekoitukseen
- Vinkkejä teemapäiviin ja tiedotukseen
[Pysy pystyssä -kampanjasta](#)

Liikenneturvallisuus-infot julkisten tilojen informoimuilla

- Kunta voi jakaa Liikenneturvan info-tv-materiaaleja julkisten tilojensa informoimuilla:
<https://www.flickr.com/photos/liikenneturva/sets/72157669899922538>

Kestävät ja turvalliset työmatkat

- Kannustetaan liikkumaan työmatkoja kävellen, pyöräillen tai joukkoliikenteellä
- [Kilometrikisa](#)
- Olosuhteet työpaikalla: suihkut, pukukaapit, pyöräsäilytys?
- Työsuhdepyörä, joukkoliikennelippu
- Pyöräilykypärän käyttö

Viestintä

Kunnan viestintäsuunnitelmaan ja vuosikelloon on tärkeää nostaa mukaan myös liikenneturvallisuusviestintä, jonka avulla teemaa pidetään esillä ja myötävaikutetaan niin asiakkaiden kuin oman henkilöstönkin liikenneturvallisuuden parantamiseen.

Ulkoinen viestintä

Ihmisen asenteet vaikuttavat käyttäytymiseen liikenteessä. Asenteet muodostuvat usein jo lapsuudessa tai nuoruudessa, mutta niihin voidaan pyrkiä vaikuttamaan turvallisuusviestinnän keinoin koko ihmisen eliniän ajan. Kunnan viestintä tavoittaa kattavasti erilaisissa elämäntilanteissa olevia asukkaita sekä yhteistyökumppaneita.

Kunta voi edistää liikenneturvallisuutta esimerkiksi viestimällä keskeisistä liikenneturvallisuusteemoista, kuten:

- [Turvallinen ajonopeus](#)
- [Turvavöiden](#) ja [lasten turvaistuinten](#) käyttö
- Päihteiden vaikutus liikenteessä: [alkoholi](#) ja [huumeet](#)
- [Väsyneenä ajamisen](#) vaarat
- [Ajokunto ja ajoterveys](#).

Kunnan liikenneturvallisuusviestintää voidaan kohdentaa esimerkiksi sosiaalisessa mediassa nuorille, jotka ovat usein riskialttiimpia kuljettajia.

Liikenneturva tuottaa somessa käytettäväksi ajankohtaisia kuvia [Flickr-tililleen](#). Kunnan julkisiin tiloihin voi tilata Liikenneturvan maksuttomia tilaustuotteita, kuten julisteita ja esitteitä, osoitteesta liikenneturva.fi/tilaustuotteet.

Sisäinen viestintä

Sisäisessä viestinnässä kannattaa pitää esillä kunnan oman henkilöstön liikenneturvallisuuden parantamista esimerkiksi vuodenaikojen mukaan yhdessä henkilöstöpalveluiden kanssa.

Viestintä

Turvallinen liikkuminen talvella

- Heijastinpäivä 1.10.
- Liukas ja pimeä vuodenaika vaatii kuskilta valppautta: nostetaan esiin esim. [talvirenkaiden käyttö](#) ja [vaikeat ajo-olosuhteet](#).
- [Liikenneturvan Pyörän valot -julist](#).

Liikenneturvallisuusviikko viikolla 37

- [Liikenneturvan materiaalit](#) sopivat käyttöön myös vuoden ympäri!

Liikkujan viikko ja Auton vapaapäivä syyskuussa

- Viikko kannustaa pohtimaan arkisia liikkumisvalintoja: kävely, pyöräily, joukkoliikenne ja fiksumpi autoilu.
- Viikon päättää maailmanlaajuinen Auton vapaapäivä.
- Lisätietoja ja viestintävinkkejä Liikkujan viikon [sivustolta](#).

Tapaturmapäivä pe 13. päivä

- [Tapaturmapäivä](#) järjestetään tapaturmien ehkäisemiseksi aina perjantaina 13. päivä.
- Tapaturmapäivässä on mukana eri järjestöjä ja ministeriöitä.

Kestävät ja turvalliset työmatkat

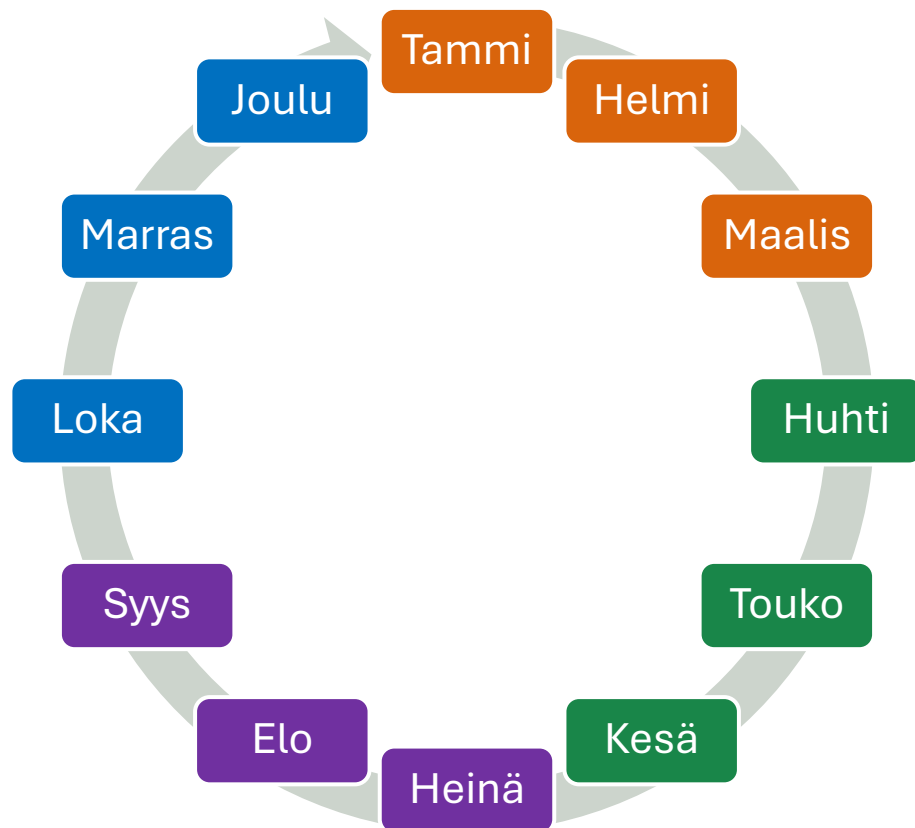
- Kannustetaan liikkumaan työmatkoja kävellen, pyöräillen tai joukkoliikenteellä
- Turvavälineiden, kuten liukuesteiden ja pyöräilykypärän käyttö
- Liikenneturva tarjoaa runsaasti materiaaleja [turvallisiin työmatkoihin](#) liittyen.

Nuorten autoilu kaveriporukalla

- [#SafeSpaceAutoon-kampanja](#).
- Nuoren kuljettajan onnettomuusriski kasvaa usein silloin, kun kuljettajalla on kyydissä kavereita.

Aja oikein – sähköpotkulaudallakin

- Sähköpotkulaudoilla kuljetaan samoilla liikennesäännöillä ja väylillä kuin polkupyörällä – ei siis jalkakäytävillä.
- Nopeuden sovittaminen tilanteeseen, päihteettömyys ja muiden huomiointi ovat turvallisen sähköpotkulautailun kulmakiviä.
- [Liikenneturvan kampanjasivu](#).

Varhaiskasvatus ja esiopetus

Pienten lasten kanssa työskentelevillä ammattilaisilla on merkittävä rooli liikenneturvallisuuden edistämiseksi. Varhaiskasvatuksessa toteutettava liikennekasvatus on tehokkainta, kun se on arkeen sidottua, suunnitelmallista ja pitkäjänteistä. Liikennekasvatus onkin tärkeää huomioida kunnan omassa varhaiskasvatussuunnitelmassa.

Liikenneturvallisuus mukana varhaiskasvatuksen arjessa

Lasten liikenneonnettomuuksista suuri osa tapahtuu tutussa ympäristössä: oman kodin, koulun tai päiväkodin lähistössä. Yleisimmät vaaratilanteet tapahtuvat tietä ylitettäessä tai tielle rynnätessä. Turvallinen tien ylitys onkin yksi tärkeimmistä lapsille opetettavista asioista.

Lapset oppivat parhaiten liikkumaan lähiympäristössään, kun he saavat harjoitella liikkumista omin voimin aikuisen kanssa. Liikenneasioita on hyvä ottaa esiin myös jokapäiväisissä leikeissä, puuhissa ja keskusteluissa.

Liikennekasvatusta kannattaa toteuttaa ympäri vuoden. Eri vuodenaikoina korostuvat eri teemat ja liikenteessä huomioitavat asiat. Lisätietoa eri-ikäisten lasten liikennekasvatuksesta löytyy esimerkiksi Liikenneturvan sivulta: liikenneturva.fi/liikenteessa/liikenneturvallisuus-varhaiskasvatuksessa/.

Varhaiskasvattajille on tarjolla oma, maksuton verkkokurssi, joka kannattaa sisällyttää osaksi henkilöstön koulutuksia (kesto n. 2 h, voi suorittaa osissa): <https://turvallisestiliikenteessa.fi/login/courses/vaka-verkkokurssi-2021>.

Liikennekasvatusta yhteistyössä huoltajien kanssa

Pieniin lapsiin kohdistuvassa liikenneturvallisuustyössä on tärkeää pyrkiä vaikuttamaan myös lasten huoltajiin. Lapset ottavat kasvaessaan huoltajistaan mallia - myös liikenteessä. Asenteet turvallisuutta kohtaan periytyvät usein kotoa.

On tärkeää, että huoltajat saavat tukea ja muistutuksia tärkeästä kasvatusroolistaan. Alle kouluikäisten huoltajia kannattaa rohkaista liikennekasvatuksessa yksinkertaisuuteen ja toistuvaan harjoitteluun ja rutiineihin.

Huoltajille voidaan jakaa tietoa ja keskustella turvallisesta liikkumisesta ja lapsen kuljettamisesta esimerkiksi varhaiskasvatuksen aloituksen yhteydessä, vanhempainilloissa sekä arjen kohtaamisissa. [Maksuttomia materiaaleja](#) voi tilata Liikenneturvalta ja laittaa esille päiväkodin tiloihin lasten ja huoltajien nähtäville (esim. pituusmittajuliste: liikenneturva.fi/tuote/pituusmittajuliste/).

FAKTALAATIKKO LAPSEN TURVALLISESTA KULJETTAMISESTA

- **Alle 3-vuotiaasta lasta ei saa koskaan kuljettaa ajoneuvossa ilman turvalaitetta.** Kaukaloiän jälkeen lapsen on turvallisinta matkustaa turvaistuimessa **selkä menosuuntaan** niin pitkään kuin mahdollista.
- Tieliikennelain mukaan **alle 135 cm pitkä lapsi tarvitsee E-säännön mukaisen turvaistuimen** henkilö-, paketti- ja kuorma-autolla matkustaessaan. Liikenneturva suosittelee, että lapsi käyttää turvaistuinta autossa matkustaessaan, kunnes lapsi on 150 cm pitkä.
- Auton etumatkustajan paikalla oleva **turvavyö on suunniteltu aikuisen pituuden ja painon mukaan** ja saattaa siksi lauetessaan aiheuttaa lapselle kohtalokkaitakin vammoja.
- Moottoriajoneuvo-onnettomuuksissa kuoli v. 2011–2020 kaikkiaan Suomessa 46 alle 0–14-vuotiaasta, joista 35 henkilöautoissa.
 - Suurin osa kuljettajista (yli 80 %) oli **auton ainoa aikuinen**. On tärkeää muistaa, että **huomion kohdistaminen lapsiin häiritsee ajamiseen keskittymistä** ja hetkellinenkin huomion herpaantuminen liikenteestä on vaarallista.
 - Onnettomuustutkinta-arvioiden perusteella **noin 40 % lapsista olisi voinut pelastua, jos lapsella olisi ollut henkilöautossa käytössä ylipäättään turvalaite** tai se olisi ollut sopivampi, laadukkaampi tai oikein asennettu.
 - Muita onnettomuuden taustalla vaikuttaneita riskitekijöitä olivat mm. **kuljettajan väsymys ja vireystilan lasku, tuttuun ympäristöön luottaminen sekä ylinopeudella tai liian suurella tilannenopeudella ajaminen.** (Lähde: OTI-Lasten liikenneonnettomuudet 2022 –raportti.)

Varhaiskasvatus

Heijastimen käyttö

- Heijastinpäivä 1.10.! Ohjelmaksi esim. [erilaiset heijastinpuuhut](#) lasten kanssa.

Liikenneturvallisuusviikko viikolla 37

- [Liikenneturvan materiaalit](#) sopivat käyttöön myös vuoden ympäri!

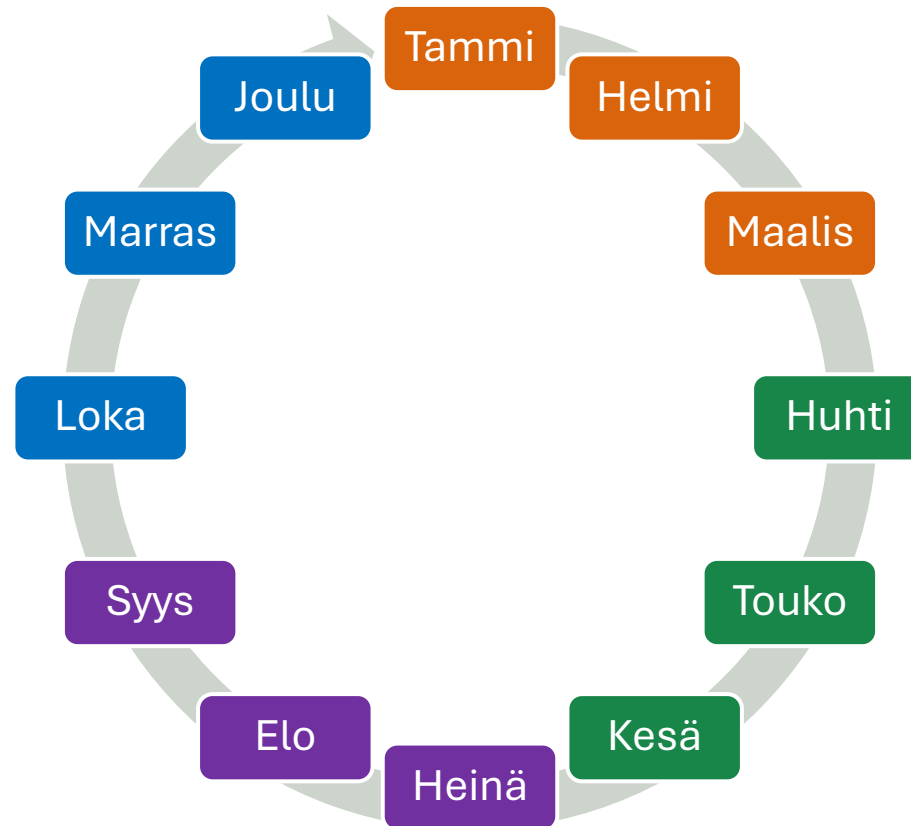
Vanhempainillat

Käydään läpi:

- [Kypärän käyttö](#) (aikuiset ja lapset käyttävät)
- Lapsen [turvallinen kuljettaminen autossa](#) sekä [turvaistuinsuositus](#).
- Saattoliikenneohjeet ja vaihtoehdot autolla kuljettamiselle
- [Lapsi oppii mallista – vinkkejä vanhemmille](#)

Tapahtumat ja tempaukset järjestöjen ja yritysten kanssa

- Paikallista kuljetusalan yrittäjää voi pyytää vierailulle kuljetusalan kera kertomaan turvallisesta tienlylyksestä, heijastimen käytöstä ja näkyvyysasioita liikenteessä. Lue lisää [SKAL ry:n sivulta](#).
- [Heijastintempauksia](#) ja muita liikenneturvallisuustapahtumia voi järjestää esim. yhteistyössä MLL:n paikallisyhdistysten kanssa.

Yhteistyö teknisen toimialan kanssa

- Turvallinen saattoliikenne (liikennejärjestelyt)
- Turvalliset lumenkasausspaikat (näkemät, kulkureitit)

Liikenneturvallisuusaiheista tekemistä lasten kanssa

- [Väritytkuvat lasten turvallisesta kuljettamisesta](#)
- [Turvallinen tien ylittäminen](#)
- Vuodenaikoihin liittyviä [eläinsatuja](#)

Esiopetus

Liikenneturvallisuusaiheista tekemistä lasten kanssa

- Lasten kanssa toteutettava [kotipihakävely](#) valmentaa tulevaa koulumatkaa varten
- Liikennekasvatus yhteistyössä kotien kanssa: [Animaatiot ja väritystehtävä](#)

Heijastimen käyttö

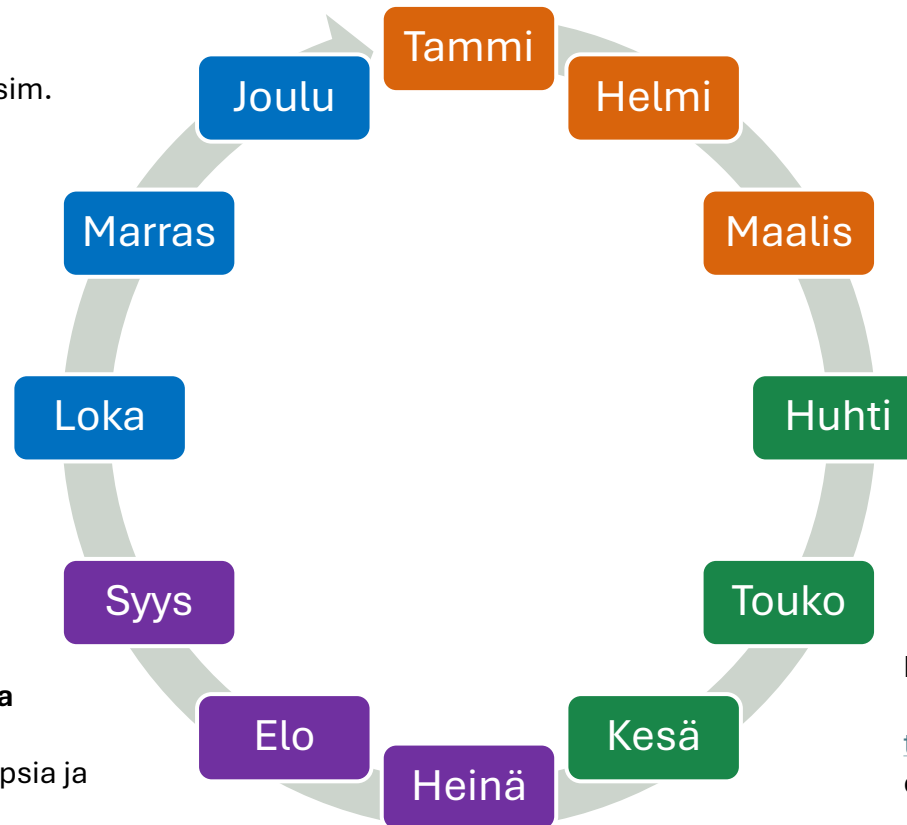
Heijastinpäivä 1.10. Ohjelmaksi esim. [erilaiset heijastinpuuhut](#) lasten kanssa.

Liikenneturvallisuusviikko viikolla 37

[Liikenneturvan materiaalit](#) sopivat käyttöön vuoden ympäri!

Ohjeistus koulumatkaliikkumisesta ja saattoliikenteestä

Ohjeistetaan esiopetuksen alkaessa lapsia ja heidän huoltajiaan esikoulumatkan kulkemisesta ja saattoliikenteestä. Yhteistyössä tekninen toimi.

Tulevan koulumatkan harjoittelu

On tärkeää muistuttaa lapsen huoltajaa harjoittelemaan tulevaa koulumatkaa yhdessä lapsen kanssa jo edellisenä keväänä. Huoltajia on hyvä kannustaa sopimaan lapsensa kanssa selkeät pelisäännöt tuleville koulumatkoille esimerkiksi kännykän käyttöön liittyen.

Pyörän ja kypärän tarkastus yhdessä huoltajien kanssa

Tarkistetaan yhdessä huoltajien kanssa [lasten pyörien ja kypärän kuntoa](#) esim. vanhempainillan tai teemapäivän yhteydessä.

Pyöräilykypärän käyttö

Tehdään yhdessä kypärätesti kananmunalla. [Liikenneturvalta tilattavan styroksisen pienoiskypärän](#) avulla voi havainnollisesti osoittaa lapsille, mitä hyötyä kypärästä on pyöräilijälle.

Perusopetus

Liikennekasvatuksessa on keskeistä paikallisuus, toiminnallisuus, tavoitteellisuus, ongelmanratkaisu, pitkäjänteisyys ja yhteistyö kotien kanssa. Opettajat ja koulun muu henkilökunta ovat monesti parhaita liikennekasvattajia. He tuntevat oppilaansa ja ympäristön, jossa nämä liikkuvat.

Liikennekasvatukselle ei aina tarvitse varata kokonaista oppituntia: usein muutama hetki tunnin alussa tai lopussa riittää. Tärkeintä on, että liikenneturvallisuus nostetaan esille säännöllisesti.

Huoltajille voidaan jakaa tietoa ja keskustella turvallisesta liikkumisesta esimerkiksi koulun aloituksen yhteydessä ja vanhempainilloissa. Lisäksi toimipaikkoihin voi tilata Liikenneturvalta julisteita ja muita [maksuttomia materiaaleja](#), jotka ovat myös koululaisten ja huoltajien nähtävillä.

Alkuluokilla keskiössä turvallinen toimiminen lähiympäristössä

Perusopetuksen alussa liikennekasvatuksessa keskeistä on turvallisten toimintatapojen omaksuminen oppilaan omassa lähiympäristössä. Lähtökohtana ovat konkreettiset tilanteet, niissä selviytyminen ja turvallinen toimiminen. Lue lisää [Liikenneturvan sivuilta](#).

3.–6. –luokkalaisten kanssa käsitellään eri tilanteita ja kulkumuotoja

Liikennekasvatuksen sisällöt laajentuvat, kun oppilaiden liikkumistottumukset muuttuvat. Aluksi opetuksessa painottuu jalankulkijan ja auton matkustajan näkökulma. Pyöräilyä on myös hyvä käsitellä, sillä oppilaat pyöräilevät paljon erityisesti vapaa-ajallaan. Liikennekasvatuksen tulee kattaa kaikki ne kulkumuodot ja liikennetilanteet, joita lapsi päivittäisessä liikkumisessaan kohtaa. Lue lisää [Liikenneturvan sivuilta](#).

Yläkoulussa itsenäinen liikkuminen lisääntyy

Yläkouluun siirryttäessä oppilaat liikkuvat paljon ja liikkuminen ikätovereiden kanssa niin koulu- kuin vapaa-ajan matkoillakin lisääntyy. Perustietojen ja -taitojen lisäksi on panostettava vastuullisuuden tunteen herättämiseen. Lue lisää [Liikenneturvan Yläkoululainen liikenteessä](#) – sivulta.

Vuonna 2024 Porin seudun kuntien 3.–9.-luokkalaisille tehdyssä kyselyssä nousi esiin, että yläkoululaiset käyttävät turvavälineitä turhan harvoin. Kypärän, heijastimen ja pyörän valojen käyttöön kannattaakin kannustaa.

Ennakoivan ajon periaatteet, turvalaitteiden merkitys sekä alkoholin vaikutukset ovat keskeisiä sisältöjä nuorten liikennekasvatuksessa. Liikkumistottumusten ja -tapojen valintaan liittyy turvallisuuden ohella myös kestävä kehitys näkökulma.

Lapset ja nuoret mukaan liikenneturvallisuustyön suunnitteluun

Lapset ja nuoret ovat merkittäviä lähiympäristöjensä käyttäjiä ja heillä on liikkumisympäristöstään tietoa, jota kannattaa säännöllisesti kerätä ja hyödyntää liikenneturvallisuuden parantamiseksi.

Maksuttomat liikennekasvatuksen koulutukset opettajille

Liikenneturva järjestää tilauksesta alueellisia tai koulukohtaisia maksuttomia koulutustilaisuuksia opettajille. Koulutustilaisuuksien sisältöjä voidaan räätälöidä toiveiden mukaan. Lisätietoa Liikenneturvan sivulta: liikenneturva.fi/koulutukset/liikennekasvatuksen-koulutukset-opettajille

Perusopetus, luokat 1–6

Pimeällä liikkuminen

- [Heijastintiirailu](#)
- [Heijastimen tuunaus ja testaus](#)
- [Päivänavaus turvallisesta liikkumisesta pimeään aikaan](#)

Liikenneturvallisuusviikko viikolla 37

- [Liikenneturvan materiaalit](#) sopivat käyttöön vuoden ympäri!

Vanhempainillat

Käydään läpi:

- [Kypärän käyttö](#) (aikuiset ja lapset käyttävät)
- [Turvallinen koulumatka](#) ja huoltaja roolimallina liikenteessä
- Saattoliikenneohjeet ja vaihtoehdot autolla kuljettamiselle
- Kuljetusoppilaiden liikenneturvallisuus

Kahoot-visailut turvallisesta liikkumisesta

- [Visailujen](#) avulla voi vahvistaa liikenneosaamista ja käynnistää keskustelua turvallisesta liikkumisesta.

Kännykän käyttö ja tarkkaavaisuus liikenteessä

- [Kiperä kävely -harjoitus](#) osoittaa, miten kahden asian yhtäaikainen tekeminen vaikuttaa suoritukseen liikenteessä.

Tien ylittäminen

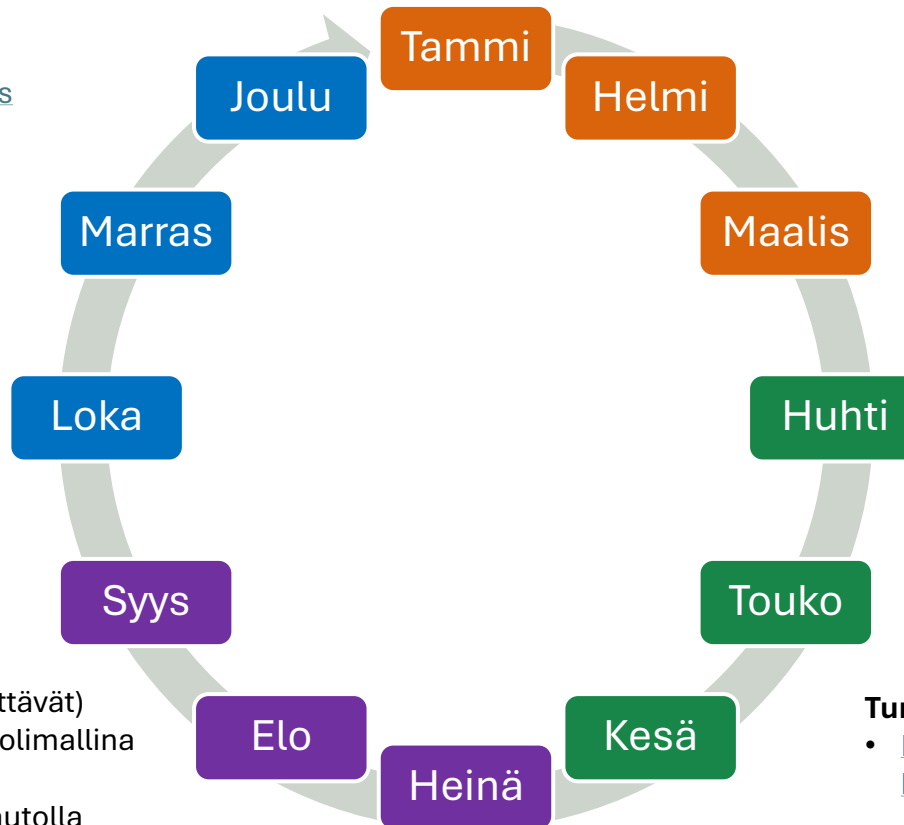
- [Koulumatkan vaaranpaikkakartoitus](#)
- [Silmät ja korvat tarkkana liikenteessä](#)
- [Suojatien ylitys](#)

Aja oikein – sähköpotkulaudallakin

- Sähköpotkulaudoilla kuljetaan samoilla liikennesäännöillä ja väylillä kuin polkupyörällä – ei siis jalkakäytävillä.
- [Liikenneturvan 10 kohtaa turvallisempaan sähköpotkulautailuun](#)

Turvallinen pyöräily

- [Pyörän ja kypärän tarkistus yhdessä huoltajien kanssa](#)
- 3.–6.lk: [Filla&Rilla: Opitaan pyöräilemään turvallisesti hauskojen tehtävien parissa](#)

Perusopetus, luokat 7–9

Peilaus

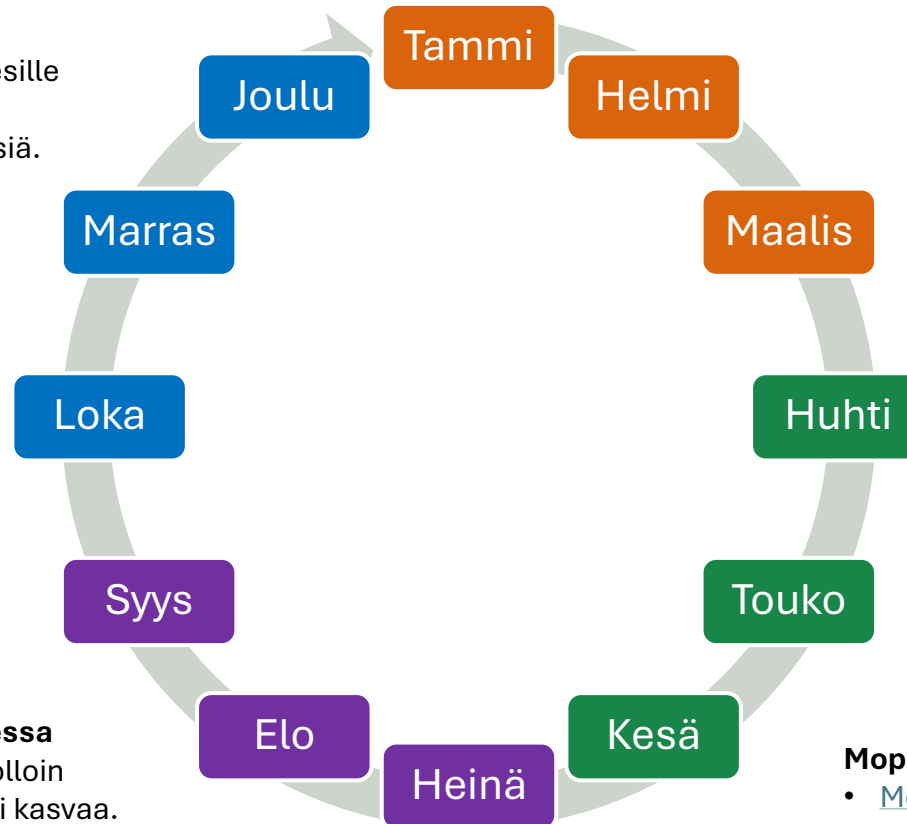
- [Harjoituksen](#) tavoitteena on tuoda esille nuorten liikennekäyttäytymiseen vaikuttavia seikkoja ja harhakäsityksiä.

Liikenneturvallisuusviikko viikolla 37

- [Liikenneturvan materiaalit](#) sopivat käyttöön vuoden ympäri!

Huoltajien tukeminen liikennekasvatuksessa

- Yläkoulun aloittava nuori lähestyy ikää, jolloin liikenneonnettomuuteen joutumisen riski kasvaa. [Huoltajia kannattaa edelleen tukea](#) heidän roolissaan liikennekasvattajina.

Liikenneturvallisuusaiheisten videoiden raati

- [Tehtävä](#) kannustaa oppilaita miettimään, millaisin keinoin turvallisiin valintoihin liikenteessä voidaan vaikuttaa, ja millaiset viestit vaikuttavat parhaiten omaan käyttäytymiseen.

Onnettomuustarinat

- Tositarinoin perustuvien [onnettomuustarinoiden](#) avulla keskustellaan liikenteen vaara- ja riskitekijöistä.

Aja oikein – sähköpotkulaudallakin

- Sähköpotkulaudoilla kuljetaan samoilla liikennesäännöillä ja väylillä kuin polkupyörällä – ei siis jalkakäytävillä.
- [Liikenneturvan 10 kohtaa turvallisempaan sähköpotkulautailuun](#)

Mopoilu

- [Mopolla liikenteessä](#) - mopon hallinta vaatii ajotaitoa ja harkintaa

Toisen asteen oppilaitokset ja nuorisotoimi

Ikäryhmittäin tarkasteltuna nuorille sattuu eniten henkilövahinkoja liikenteessä. Valtaosa vahingoista sattuu henkilöauton kuljettajina tai matkustajina, mutta myös mopoilla ja pyöräillä.

Nuorten käyttäytymiselle tyypillistä on impulsiivisuus, heikko päätöksenteko ja ennakkoinnin vähäisyys aikuisiin verrattuna. Nuori ei välttämättä osaa ajatella, mitä seurauksia omista teoista voi olla.

Nuorten huoltajia kannattaa tukea heidän roolissaan liikennekasvattajina. Huoltajien esimerkki ja kannustus turvallisiin liikkumisvalintoihin on edelleen nuorelle tärkeää, vaikka nuori liikkuukin entistä itsenäisemmin. Nuoren kanssa on hyvä keskustella hänen liikkumisestaan ja sopia perheen pelisäännöistä esimerkiksi auton lainaamisen suhteen.

Liikenneturvallisuustyö toisen asteen opetuksessa

Liikenneturvallisuuden käsittely lukiossa ja toisella asteella on paitsi tärkeää myös olennainen jatko perusopetuksen liikennekasvatukselle.

Lukion ja toisen asteen opetussuunnitelmien perusteissa ei eritellä tarkemmin liikenneturvallisuuteen liittyviä sisältöjä, vaan turvallisuus mainitaan yleisempänä sisältönä. Liikenneaihe soveltuu hyvin monien oppiaineiden yhteyteen. Liikenneturvallisuus voidaan valita myös soveltavan kurssin aiheeksi. Yhteistyössä paikallisten järjestöjen ja muiden tahojen kanssa voidaan järjestää myös teematilaisuuksia ja tapahtumia. Toimitiloihin esille laitettaviksi voi tilata [maksuttomia materiaaleja](#) Liikenneturvalta.

Ammatillisen koulutuksen perustutkinnoissa liikennekasvatus voidaan integroida ajankohtaisten teemojen avulla niin yhteisiin tutkinnon osiin kuin ammatillisiin tutkinnon osiin. Lue lisää Liikenneturvan [Nuorten liikennekasvatus-sivulta](#).

Liikenneturva järjestää tilauksesta alueellisia tai koulukohtaisia maksuttomia koulutustilaisuuksia opettajille. Koulutustilaisuuksien sisältöjä voidaan räätälöidä toiveiden mukaan. Lisätietoa Liikenneturvan sivulta: [liikenneturva.fi/koulutukset/liikennekasvatuksen-koulutukset-opettajille](https://www.liikenneturva.fi/koulutukset/liikennekasvatuksen-koulutukset-opettajille)

Liikenneturvallisuustyö nuorisotyössä

Nuorten elämänhallinta- ja tunnetaitojen kehittyminen on tärkeässä roolissa, kun rakennetaan perustuksia turvalliseen liikennekäyttäytymiseen. Näiden taitojen vahvistaminen on nuorisotyöntekijöiden osaamisen ytimessä. Lue lisää [Nuorisotyöntekijöillä on tärkeä rooli nuorten liikennekasvatuksessa](#)-blogipostauksesta sekä [Nuorten liikennekasvatus – sivulta](#). Paljon toimintavinkkejä nuorisosalalle löytyy [Liikenneturvan opetusmateriaaleista](#).

Liikenneturva järjestää nuorisotyöntekijöille alueellisia koulutustilaisuuksia, joiden sisältöä voidaan räätälöidä toiveiden mukaan. Lisätietoa Liikenneturvan sivulta: <https://www.liikenneturva.fi/koulutukset/koulutukset-nuorisotyontekijöille>

Toisen asteen oppilaitokset

Onnettomuustarinat

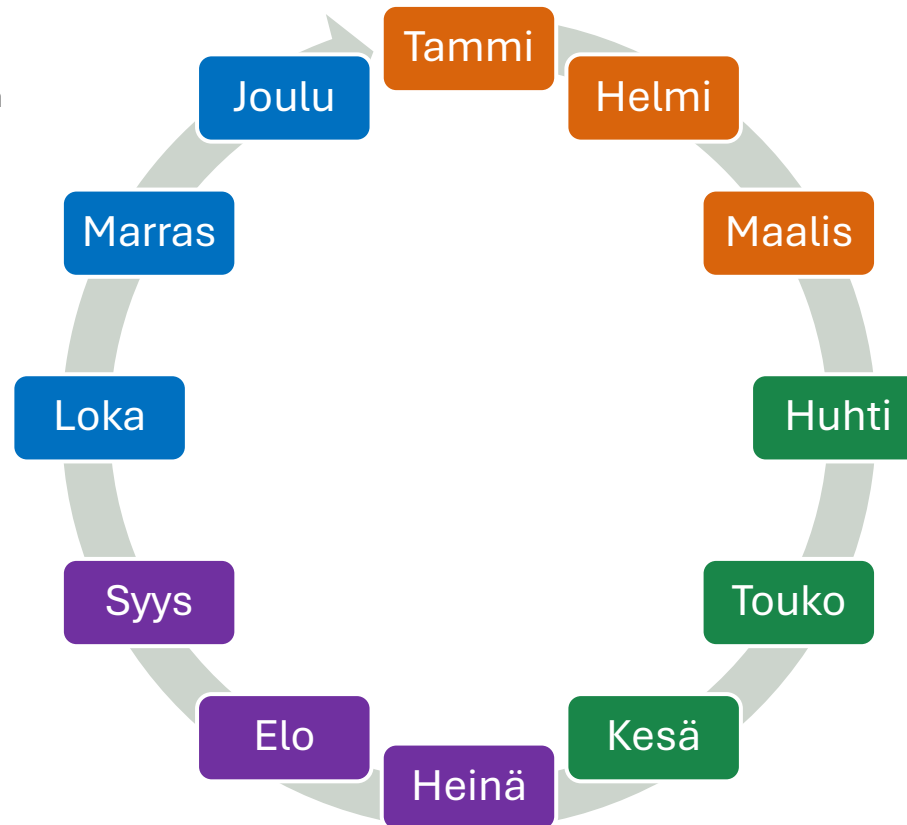
- Tositarinoihin perustuvien [onnettomuustarinoiden](#) avulla keskustellaan liikenteen vaara- ja riskitekijöistä.

Ennakoitu katumus

- [Harjoituksessa](#) pohditaan tarkkaamattomuuden seurauksia liikenteessä ja käydään läpi niiden herättämiä ajatuksia.

Liikenneturvallisuusviikko viikolla 37

- [Liikenneturvan materiaalit](#) sopivat käyttöön vuoden ympäri!

Mikä valintojamme ohjaa? Väittelytehtävä

- [Väittelytehtävässä](#) harjoitellaan mielipiteen perustelua ja muiden kuuntelua, keskustellaan liikenneturvallisuudesta ja ymmärretään, että valintojemme taustalla ei aina ole kestäviä perusteluita.

Punainen liitu

- Punainen Liitu –tapahtumissa kokemuksiaan ovat kertomassa pelastuslaitoksen, poliisin tai terveydenhuollon työntekijät tai onnettomuuteen joutunut nuori.
- Esityksen jälkeen opettaja käsittelee luokkansa kanssa oppilaiden tuntemuksia kokemastaan.
- Tilaisuus järjestetään esimerkiksi toisen asteen oppilaitoksissa pelastuslaitoksen, poliisin ja Liikenneturvan yhteistyönä. Ole yhteydessä oman alueesi pelastuslaitokseen tai [Liikenneturvan toimipisteeseen](#).

Valintatunneli

- [Valintatunneli](#)-harjoitus osoittaa, että monet asiat vaikuttavat päätöksentekoon ja harjoitellaan itsenäisen ja turvallisen valinnan tekemistä

Nuorisotoimi

Onnettomuustarinat

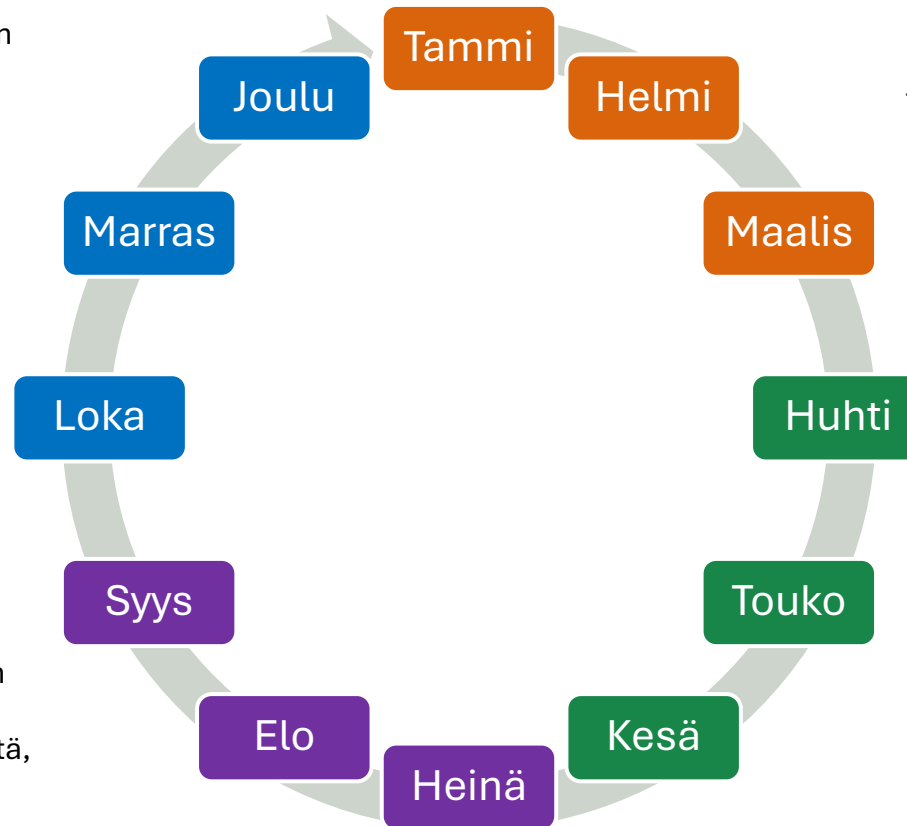
- Tositarinoihin perustuvien [onnettomuustarinoiden](#) avulla keskustellaan liikenteen vaara- ja riskitekijöistä.

Liikenneturvallisuusviikko viikolla 37

- [Liikenneturvan materiaalit](#) sopivat käyttöön vuoden ympäri!

Video ryhmäpaineesta ja keskusteluohjeet

- [Video ryhmäpaineesta](#) toimii avauksena keskustelulle: pohditaan kaveriporukan vaikutusta omaan liikennekäyttäytymiseen, ja myös sitä, miten voi itse vaikuttaa kavereiden toimintaan liikenteessä.

Liikenneturvallisuus mukana arkisissa keskusteluissa

- Pyydä nuorta kertomaan kulkuneuvostaan ja kokemuksistaan liikenteessä. Samalla on helppo johdatella keskustelu myös turvallisiin valintoihin.
- Kehu nuorta liikennekäyttäytymiseen liittyvistä ilonaiheista (kavereista huolehtiminen, huomaavaisuus pienempiä kohtaan, aikaisempaa myönteisempi suhtautuminen turvavälineisiin, kielteinen suhtautuminen päihtyneenä ajamiseen).

Vinkkejä mopoiluun liittyen

- Kysy nuorilta, millaista toimintaa he kaipaavat.
- Suunnittele ja järjestä tapahtumia yhdessä nuorten kanssa, esim. mopoilijan taitorata, hätäensiapukurssi tai heijastinkampanja.
- Järjestä nuorten, viranomaisten ja muiden relevanttien tahojen välinen keskustelu (esim. [erätaukokeskustelu](#)) mopoilusta hyvässä hengessä. Näin lisäät keskinäistä ymmärrystä.
- Keskustele mopoilusta huoltajien kanssa. Yhteistyössä koulujen kanssa voi järjestää teemaillan mopoilusta nuorten huoltajille.
- Lue lisää Liikenneturvan [artikkelista](#).

Hyvinvointi-, vapaa-aika- ja liikuntapalvelut

Liikenneturvallisuuden edistäminen on osa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä kunnissa. Itsenäinen liikkuminen on tärkeä osa elämisen laatua, ja edellyttää turvallisuuden tunnetta.

Toimipaikkojen ja liikuntapaikkojen liikenneturvallisuus

Palveluihin, harrastuksiin ja liikuntapaikoille suuntautuu paljon liikennettä. Erityisen tärkeää on huolehtia ns. suojattomien tienkäyttäjien eli kävellen ja pyörillä saapuvien liikenneturvallisuudesta. Matkat ovat usein muutaman kilometrin mittaisia, joten kuntalaisia kannattaa kannustaa fyysisesti aktiivisiin kulkutapoihin myös vapaa-ajan matkoilla ja samalla vähentää tarpeetonta autoliikennettä ja liikenneturvallisuusriskejä.

Liikenneturvallisuustyö järjestösektorilla

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen pohjautuu vahvasti kuntien ja muiden toimijoiden yhteistyöhön, ja kunnissa voi olla hyvinkin aktiivinen järjestösektori. Monien järjestöjen perustehtäviin sisältyy ihmisten hyvinvoinnin edistäminen, mihin liikenneturvallisuuden parantaminen sopii hyvin. Järjestöt, harrastusseurat ja hyvinvointialue kannattaa ottaa mukaan liikenneturvallisuuden edistämiseen esimerkiksi jakamalla niille aiheita liikenneturvallisuusviestintään (pimeään ajan liikenne, turvallinen pyöräily, ajoterveys jne.) ja kertomalla erilaisista liikenneturvallisuutta ja kestävästä liikkumisesta edistävistä kampanjoista (liikkujan viikko, liikenneturvallisuusviikko, heijastinpäivä jne.).

Ajoterveys ja iäkkäät

Erilaiset sairaudet, tai useat samanaikaiset sairaudet voivat vaikuttaa ajo- ja havainnointikykyyn. Toiset sairaudet heikentävät ajokykyä vähitellen ja toisiin sairauksiin liittyy äkillinen toimintakyvyn heikkeneminen.

Liikenneturvallisuuteen vaikuttaa myös se, mitä yksilön elämässä tapahtuu liikenteen ulkopuolella. Esimerkiksi elämänhallinnan ja terveyden ongelmat heijastuvat myös liikenteeseen.

Suomen väestörakenteesta johtuen ikääntyneiden osuus tieliikenteessä on entisestään kasvamassa, samoin ikääntyneiden ajokortinhaltijoiden määrä. Ikääntyneet ovat valtakunnallisesti yliedustettuina vakavissa tieliikenneonnettomuuksissa.

Turvallisesta liikkumisesta liikenteessä kannattaa keskustella iäkkäiden kanssa säännöllisesti. Ajatus ajamisen lopettamisesta voi olla vaikea ja vaatia aikaa sopeutumiseen. On myös hyvä kertoa eri vaihtoehtoista autoilulle, kuten palvelu- tai joukkoliikenteestä, ja kannustaa tutustumaan niihin jo varhaisessa vaiheessa.

Hyvinvointi-, vapaa-aika- ja liikuntapalvelut

Turvallinen kävely

- Jaetaan riskiryhmille liukuesteitä.
- Vinkkejä teemapäiviin ja tiedotukseen [Pysy pystyssä –kampanjasta](#).
- Järjestetään asukkaita osallistavia turvallisuuskävelyitä ja esteettömyyskartoituksia esim. ulkoilureiteille, liikuntapaikkoihin, eri palveluiden toimipaikkoihin (kunta, hyvinvointialue, yksityiset).
- [Kävely 65 +](#).

Heijastintempaukset

- Heijastinpäivä vuosittain 1.10.

Liikkujan viikko ja Auton vapaapäivä

- Viikko kannustaa pohtimaan arkisia liikkumisvalintoja.
- Viisas liikkuminen: kävely, pyöräily, joukkoliikenne ja fiksumpi autoilu.
- Viikon päättää maailmanlaajuinen Auton vapaapäivä.
- Lisätietoja Liikkujan viikon [sivustolta](#).

Liikenneturvallisuusinfot inforuuduilla

- Liikenneturvan info-tv-materiaaleja voidaan jakaa julkisten tilojen inforuuduilla:
<https://www.flickr.com/photos/liikenneturva/sets/72157669899922538>

Ikääntyneen autoilijan riskien ja ajoterveyden puheeksi ottaminen

- [Tietoa ikääntyneen kuljettajan riskeistä](#).
- [Ajoterveyden puheeksi ottaminen ja turvallisen liikkumisen tukeminen](#).
- Kannustetaan läheisiä ottamaan ajoterveys puheeksi: [Puhutaan ajoterveydestä –verkkomateriaali](#).

Turvallisen pyöräilyn edistäminen

- [Kilometrikisa](#) ja sen kuntasarja.
- Pyöräilykypärän käyttö vähentää tehokkaasti pyöräilijöiden pään vammoja. [Liikenneturvan pyöräilykypäräjuliste](#).
- [Pyöräily 65 +](#).

Vapaa-ajan matkat ja yhteistyö seurojen kanssa

- Kannustetaan yhdessä eri toimijoiden ja harrastusseurojen kanssa aikuisia ja lapsia liikkumaan myös harrastusmatkoja kävellen, pyöräillen tai joukkoliikenteellä.
- Seuratoiminnan kautta tavoitetaan paljon nuoria. Valmentajan ohjeet ja esimerkki voivat vaikuttaa nuoriin huoltajan neuvoja tehokkaammin.
- Kunnan rahoituksen ehdoksi voi kirjata sitoutumisen liikenneturvallisuuteen harjoitus- ja kisamatkoilla.

